

**KAOS GEY VE LEZBİYEN KÜLTÜREL ARAŞTIRMALAR VE
DAYANIŞMA (KAOS GL) DERNEĞİ/Türkiye. (no. 5797/22 ve
no.27507/23)**

Davasında

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ DERNEĞİ (İFÖD)

Tarafından Sunulan

Üçüncü Taraf Görüşü

2 Aralık 2024

(İFÖD, ifade özgürlüğünü savunan ve destekleyen bağımsız bir sivil toplum kuruluşudur)

I. Giriş ve Arka Plan

1. İFÖD, KAOS Gey ve Lezbiyen Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma (KAOS GL) Derneği v. Türkiye (no. 5797/22 ve 27507/23) davasına müdahalesinde, Türkiye'de onur yürüyüşleri de dâhil olmak üzere LGBTİ+ bireylerin tüm toplu etkinliklerinin yasaklanmasının meşruiyetini ele alacaktır. Bu başvurular, Ankara Valiliği tarafından, başvuran dernek de dâhil olmak üzere LGBTİ+ bireylerin haklarını savunan dernekler veya STK'lar tarafından düzenlenen toplantı, gösteri ve her türlü kültürel faaliyete getirilen yasaklarla ilgilidir.
2. 27507/23 numaralı başvuru, Ankara Valiliği'nin 22.05.2016 tarihinde yapılması planlanan bir açık hava toplantısına izin vermemesiyle ilgilidir. Başvurucu, Sözleşme'nin 10. ve 11. maddeleri kapsamındaki haklarının tek başına ve 13. ve 14. maddelerle bağlantılı olarak ihlal edildiğini iddia etmiştir. Başvurucu dernek, yasağın başkalarından kaynaklandığı iddia edilen düşmanlık riskine ilişkin basmakalıp varsayımlara dayandığını ve derneğe, yerel mahkemelerin tedbiri meşru kıldığını kabul ettiği argümanları çürütme fırsatı verilmediğini ileri sürmüştür. Ayrıca, başvuru, idare mahkemelerinin söz konusu çatışan menfaatleri tespit edemediğini, bunlar arasında adil bir denge kurmaya çalışmadığını ve içtihadın ilgili unsurlarını göz ardı ettiğini iddia etmiştir.
3. 5797/22 numaralı başvuru, Ankara Valiliği'nin 17.11.2017 tarihinden itibaren LGBTİ+ bireyler tarafından düzenlenen tüm kamusal etkinlikleri süresiz olarak yasaklamasıyla ilgilidir. Başvurucu, Sözleşme'nin 8, 9, 10 ve 11. maddeleri kapsamında korunan özel hayata saygı hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü ile gösteri ve toplanma özgürlüğünün tek başına ve 13. ve 14. maddelerle bağlantılı olarak ihlal edildiğini iddia etmiştir. Başvurucu ayrıca, süresiz yasağın LGBTİ+ topluluğuna yönelik aşağılayıcı muamele teşkil ettiğini ileri sürerek 3. Maddenin de ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
4. 27507/23 sayılı başvuru ile ilgili olarak Mahkeme, taraflara, Ankara Valiliği'nin 18.05.2016 tarihli Onur Yürüyüşünü yasaklaması nedeniyle başvuru derneğin Sözleşme'nin 11 § 1 maddesi kapsamında toplanma özgürlüğüne müdahale edilip edilmediğini sormuştur. Cevabın olumlu olması halinde, Mahkeme ayrıca bu müdahalenin yasal dayanağını ve yasağın 11 § 2 maddesi anlamında meşru amacını sormuştur. Ayrıca Mahkeme, yasağın acil bir sosyal ihtiyacı karşılayıp karşılamadığını ve izlenen amaçla orantılı olup olmadığını sormuştur.¹
5. Mahkeme ayrıca, Devletin yasağı uygulamadan önce Onur Yürüyüşünün barışçıl bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak, kargaşayı önlemek ve tüm katılımcıların güvenliğini garanti altına almak için makul ve uygun tedbirleri alma konusundaki pozitif yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğini de sormuştur. Bu bağlamda, yerel mahkemelerin söz konusu çatışan menfaatleri uygun şekilde dengeleyip dengelemediğini sormuştur.

¹ *Bączkowski ve Diğerleri / Polonya, no. 1543/06, § 63, 03.05.2007, Hristiyan Demokrat Halk Partisi / Moldova (no. 2), no. 25196/04, §§ 20 ila 25, 02.02.2010, Alekseyev ve 2 diğerleri / Rusya, no. 4916/07, §§ 73 ve 81, 21.10.2010, Kudrevičius ve Diğerleri / Litvanya [BD], no. 37553/05, §§ 142-146 ve 158-160, Association ACCEPT ve Diğerleri/Romanya, no. 19237/16, § 140, 01.06.2021*

6. Mahkeme ayrıca, bir toplantının pratik koşullarına ilişkin içtihadı ışığında (*ACCEPT ve Diğerleri*, § 144, ve *Sáska/Macaristan*, no. 58050/08, § 21, 27.11.2012), Ankara Bölge İdare Mahkemesi 1. Dairesi önünde mevcut olan hukuk yolunun Sözleşme'nin 13. maddesi anlamında etkili sayılıp sayılamayacağını sormuştur. Ayrıca, Onur Yürüyüşünün istenen tarihte düzenlenmesinin artık mümkün olmadığını dikkate alarak, başvurunun olaydan sonra 11. maddenin iddia edilen ihlaline ilişkin tatmin edici bir telafi elde etmek için, eğer varsa, hangi yargı yolunu kullanabileceğini sormuştur.
7. Son olarak, Mahkeme, davanın koşulları altında, başvurunun, LGBTI+ yanlısı misyonu ve planlanan Onur Yürüyüşünün potansiyel katılımcılarının cinsel yönelimleri nedeniyle, Sözleşme'nin 14. maddesini ihlal eden bir ayrımcılık mağduru olduğunu iddia edip edemeyeceğini sormuştur. Bunu yaparken Mahkeme, *Genderdoc-M* (§§ 50-53), *Kozak/Polonya* (no. 13102/02, § 92, 02.03.2010) ve *Alekseyev* (§ 108) dahil olmak üzere ilgili içtihatlarla atıfta bulunmuştur.
8. Mahkeme, 5797/22 sayılı başvuru kapsamında, Ankara Bölge İdare Mahkemesi'nin 21.02.2019 tarihli kararının itiraz edilen valilik yasağını iptal etmesi ve Anayasa Mahkemesi'nin bu kararın başvuranın mağdur olduğunu iddia etmesini engellediği yönündeki tespiti ışığında, başvuranın hala 34. madde anlamında Sözleşme'nin ihlalden mağdur olduğunu iddia edip edemeyeceğini sormuştur.
9. Mahkeme ayrıca, Ankara Valiliği'nin 17.11.2017 tarihli yasağının, başvuru derneğin tüzüğünde yer alan amaçlarını gerçekleştirilmesine, özellikle de Sözleşme'nin 10. ve/veya 11. maddeleri kapsamındaki haklarına müdahale edip etmediğini sorgulamıştır. Mahkeme, yasağın “belirli toplumsal hassasiyetler” konusundaki endişelerle gerekçelendirildiğini belirterek bu müdahalenin yasal dayanağının bulunup bulunmadığını sormuştur. Ayrıca Mahkeme, kararda 2935 sayılı Kanun'a (Olağanüstü Hal Kanunu) atıfta bulunulması ve muğlak “belirli çevreler” teriminin kullanılması nedeniyle, bu müdahalenin 11 § 2 maddesi anlamında meşru amacına ilişkin açıklama talep etmiştir. Son olarak Mahkeme, ilgili içtihatlarla atıfta bulunarak, yasağın acil bir sosyal ihtiyacı karşılayıp karşılamadığını ve belirtilen amaçla orantılı olup olmadığını sormuştur.
10. Bu bağlamda Mahkeme, yerel mahkemelerin çatışan menfaatleri uygun bir şekilde dengeleyip dengelemediğini ve gerekli özeni göstererek karar verip vermediğini ve böylece Sözleşme'nin 13. maddesi kapsamındaki hukuk yollarının etkinliğini sağlayıp sağlamadığını sorgulamıştır. Ayrıca, başvurunun, yasal amaçları doğrultusunda faaliyetler düzenlemesi artık mümkün olmadığından, iddia edilen 10. ve/veya 11. madde ihlalinin telafisi için hangi yargı yoluna başvurabileceğini de sorgulamıştır. Son olarak Mahkeme, ilgili içtihatlarla atıfta bulunarak, başvurunun LGBTI+ yanlısı misyonu nedeniyle Sözleşme'nin 14. maddesini ihlal edecek şekilde ayrımcılık mağduru olduğunu iddia edip edemeyeceğini sormuştur.
11. Bu üçüncü taraf müdahalesinde İFÖD, Mahkeme'ye LGBTI+ etkinliklerinin kamu makamları tarafından kısıtlanması ve Türk hukuk sistemi içinde itiraz edilen müdahalelerin yasal dayanağı hakkında ayrıntılı bilgi verecektir. Ayrıca, Onur Yürüyüşünün özellikleri ve idari yargının yürüyüşler veya gösteriler gibi zamana duyarlı davaları ele alırken karşılaştığı özel zorluklar vurgulanacaktır. İFÖD ayrıca Mahkeme'nin ilgili içtihadını ve diğer Avrupa Konseyi organlarının görüşlerini de özetleyecektir.

II. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihadı

12. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, LGBTİ ile ilgili yürüyüş veya etkinliklerin yasaklanmasına ilişkin çok sayıda karar vermiştir.² Tüm bu davalarda Mahkeme, toplanma özgürlüğüne ilişkin 11. maddenin ve 11. madde ile bağlantılı olarak 14. maddenin ihlal edildiğine hükmetmiştir.
13. Mahkeme, yasakların kamu güvenliği, suçun önlenmesi, başkalarının haklarının korunması veya ahlakın korunması için gerekli olduğu iddialarını reddetmiştir. Mahkeme, başvurucuların barışçıl bir şekilde yürüyüşlerini gerçekleştirmesini sağlamak için hükümetlerin makul ve orantılı tedbirler alma görevi olduğunu vurgulamıştır.
14. Mahkeme'nin içtihadı, barışçıl onur yürüyüşlerinin ve LGBTİ+ kimliğinin sergilenmesinin Sözleşme kapsamında korunan haklardan olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, cinsiyet ifadesi, cinsiyet özellikleri veya bu kişisel özelliklerle ilgili siyasi savunuculuğun özgürce ifade edilmesinin yasaklanması veya engellenmesinin Sözleşme'nin ihlali anlamına geldiğine hükmetmektedir.
15. Mahkeme, LGBTİ+ bireylere karşı ayrımcılık konusunda farkındalık yaratmayı veya bu kişilerin haklarını savunmayı amaçlayan onur yürüyüşleri veya diğer etkinlikler gibi kamusal onur etkinliklerinin yasaklanmasının demokratik bir toplumda gerekli olmadığına ve bu nedenle Sözleşme'nin 11. maddesine aykırı olduğuna karar vermiştir.³ Ayrıca, Mahkeme, bu tür yasaklara itiraz etmek için etkili bir hukuk yolunun bulunmamasının, yasağa rağmen onur yürüyüşü nihayetinde gerçekleşmiş olsa ve yasal yollara ancak etkinlikten sonra başvurulabilse bile, 11. Madde ile birlikte okunduğunda etkili başvuru hakkının (Madde 13) ihlalini teşkil ettiğine karar vermiştir.⁴
16. Mahkeme, toplanma özgürlüğüne planlanan bir etkinlikten önce getirilen kısıtlamalarla ilgili davalarda - örneğin önceden izin verilmesi gereken durumlarda izin verilmemesi - etkili hukuk yolu kavramının, bu tür kısıtlamalar hakkında toplantı tarihinden önce nihai bir karar alma olasılığını ifade ettiğini vurgulamıştır. İhlal gerçekleştikten sonra başvurulacak (Post hoc) bir hukuk yolu, 11. madde ihlallerini yeterince telafi edemez. Toplanma özgürlüğünün etkili bir şekilde kullanılabilmesi için, yürürlükteki kanunların, kamu makamlarının ilgili kararları alırken hareket etmeleri gereken makul zaman sınırlarını belirlemesi esastır.⁵ Ayrıca Mahkeme, cinsel yönelim temelli

² Diğerlerinin yanı sıra bakınız: *Baczowski ve diğerleri v. Polonya*, no. 1543/06, 03.05.2007; *Alekseyev v. Rusya*, no. 4916/07, 21.10.2010; *Genderdoc-M v. Moldova*, no. 9106/06, 12.06.2012; *Identoba ve diğerleri v. Gürcistan*, no. 73235/12, 12.05.2015; *M.C. ve C.A. v. Romanya*, no. 12060/12, 12.04.2016; *Lashmankin ve diğerleri v. Rusya*, no. 57818/09, 07.02.2017; *Alekseyev ve diğerleri/Rusya*, no. 14988/09, 27.11.2018; *Berkman/Rusya*, no. 46712/15, 01.12.2020; *Association ACCEPT ve diğerleri v. Romanya*, no. 19237/16, 01.07.2021; *Women's Initiatives Supporting Group ve diğerleri v. Gürcistan*, no. 73204/13, 16.12.2021.

³ *Baczowski ve diğerleri v. Poland*, no. 1543/06, 03.05.2007; *Alekseyev v. Russia*, no. 4916/07, 21.10.2010.

⁴ *Alekseyev v. Russia*, no. 4916/07, 21.10.2010; *Genderdoc-M v. Moldova*, no. 9106/06, 12.06.2012.

⁵ *Lashmankin ve diğerleri v. Russia*, no. 57818/09, § 345, 07.02.2017.

ayrımcılığın, 11. madde ile birlikte okunduğunda 14. maddenin (ayrımcılık yasağı) ihlalini teşkil ettiğine karar vermiştir.⁶

17. *Alekseyev ve diğerleri* davasında Mahkeme, Rus makamlarının LGBTİ+ toplantıları düzenleme taleplerini ısrarla reddetmesinin Sözleşme'nin 11, 13 ve 14. maddelerinin ihlalini teşkil ettiğine karar vermiştir.⁷ Mahkeme, Devletlerin AİHM kararlarını uygulama yükümlülüğü olduğunu vurgulamış ve başvurucuların kamuya açık LGBTİ+ etkinlikleri düzenleme taleplerinin reddedilmesinin kamu düzeninin bozulacağı endişesiyle gerekçelendirilemeyeceği ve dolayısıyla toplanma özgürlüğü haklarının ihlal edildiği sonucuna varmıştır. Yetkililerin etkinlikler hakkında planlanan tarihlerden önce karar vermeleri için herhangi bir gerekliliğin bulunmaması, etkili bir hukuk yolunun bulunmadığı anlamına gelmektedir. Ayrıca, Mahkeme, yetkililerin LGBTİ+ etkinliklerini engelleme kararının açıkça gösterileri onaylamamaktan kaynaklandığını ve Sözleşme'nin 14. maddesini ihlal ederek ayrımcılığa yol açtığını tespit etmiştir.
18. Mahkeme, barışçıl LGBTİ+ toplantılarına yönelik orantısız ve haksız kısıtlamaların - toplantıların amacını baltalayan yer, zaman, tarih veya davranış biçimine ilişkin gereklilikler gibi- Sözleşme'nin 10. maddesi (ifade özgürlüğü) ışığında yorumlandığında 11. maddenin ihlalini teşkil ettiğini tespit etmiştir.⁸ Mahkeme ayrıca, yetkinin keyfi ve ayrımcı kullanımına karşı koruma sağlamayan yasal hükümlerin kullanılmasını da eleştirmiş ve bu tür uygulamaların ihlale daha fazla sebep olduğunu değerlendirmiştir.
19. Mahkeme, toplanma özgürlüğü hakkının, Madde 11 § 2 kapsamında belirlenen sınırlar dahilinde, toplanma zamanını, yerini ve şeklini seçme hakkını içerdiğini vurgulamıştır. Durağan veya hareketli olması ve mesajın nasıl iletileceği (konuşmalar, sloganlar, pankartlar veya başka yollarla) dahil olmak üzere, organizatörlerin toplantının özelliklerini belirlemedeki özerkliğinin önemini vurgulamıştır. Mahkeme ayrıca, bir toplantının amacı ile toplantının yapılması istenen yer ve zaman arasında genellikle doğal bir bağlantılı olduğunu, toplantının hedef kitlenin “görebileceği ve duyabileceği” bir alanda gerçekleşmesini gerektirdiğini ve mesajın mümkün olan en güçlü etkiye sahip olmasını sağladığını vurgulamıştır.⁹
20. Yetkililer, toplantılara ve diğer LGBTİ+ etkinliklerine izin verildiğinde, toplantıya erişimi kolaylaştırmak ve katılımcıları LGBTİ+-fobik ve şiddet yanlısı karşı göstericilerden korumak için yeterli önlemleri almak ve etkinliğin barışçıl bir şekilde ilerlemesini sağlamakla yükümlüdür. Bu tedbirler, uzlaşmacı bir tutumu teşvik etmek için önceden kamuoyuna açıklama yapmayı, planlama aşamasında etkinliğin sorunsuz bir şekilde yürütülmesi için gerekli kaynaklardan yararlanmayı ve yeterli polis personelini görevlendirmeyi içerebilir. Mahkeme, bu yükümlülüğün yerine

⁶ *Baczowski ve diğerleri v. Poland*, no. 1543/06, 03.05.2007; *Alekseyev v. Russia*, no. 4916/07, 21.10.2010; *Genderdoc-M v. Moldova*, no. 9106/06, 12.06.2012.

⁷ *Alekseyev ve diğerleri v. Russia*, no. 14988/09, 27.11.2018.

⁸ *Lashmankin ve diğerleri v. Russia*, no. 57818/09, 07.02.2017.

⁹ *Ibid*, § 405.

getirilmemesinin, Sözleşme'nin 14. maddesi ile birlikte ele alındığında, 11. maddenin ihlalini teşkil ettiğine karar vermiştir.¹⁰

21. Bu bağlamda Mahkeme, toplanma özgürlüğünün, göstericilerin desteklediği fikirlere veya iddialara karşı olan bireyleri rahatsız veya rencide etse bile gösterileri koruduğunu teyit etmiştir. Mahkeme, şiddete teşvik veya demokratik ilkelerin reddi durumları hariç olmak üzere, toplanma ve ifade özgürlüğünü kısıtlamaya yönelik tedbirlerin demokrasiyi zayıflattığını ve hatta tehlikeye atabileceğini vurgulamıştır. Mahkeme, Devletlerin barışçıl toplanma hakkına orantısız veya dolaylı kısıtlamalar getirmekten kaçınma görevinin yanı sıra, bu hakkın etkili bir şekilde kullanılmasını güvence altına almak için pozitif yükümlülükleri olduğuna karar vermiştir. Madde 11'in temel amacı bireyleri kamu makamlarının keyfi müdahalelerine karşı korumak olsa da, bu hakların etkili bir şekilde kullanılabilmesini sağlamak için ek pozitif yükümlülükler de getirmektedir.¹¹
22. Ayrıca, Mahkeme Rusya'nın eşcinsel propaganda yasasını (LGBT karşıtı yasa) incelerken, Rusya'nın LGBTİ+ meseleleri hakkında etkinlikler de dâhil olmak üzere kamusal söylemi sınırlayan yasaların çocukları korumak için gerekli olduğu yönündeki argümanlarını reddetmiştir. Mahkeme, “yasaların amacının ve formüle edilme ve uygulanma biçimlerinin ayrımcı olduğu” ve “hiçbir meşru kamu yararına hizmet etmediği” sonucuna varmıştır. Ayrıca, “yetkililerin bu tür yasaları kabul ederek, damgalama ve önyargıları güçlendirdiğini ve homofobiyi teşvik ettiğini” ve bu eylemlerin demokratik bir toplumun değerleriyle temelden bağdaşmadığını tespit etmiştir.¹²
23. Benzer şekilde Mahkeme, Kaos GL tarafından yayınlanan bir derginin tüm nüshalarına el konulması ve toplatılmasının yanı sıra dernek başkanı ve derginin genel yayın yönetmeni hakkında cezai kovuşturma başlatılmasının Kaos GL'nin ifade özgürlüğü hakkının ihlalini oluşturduğuna karar vermiştir.¹³ Mahkeme, hükümetin bu tedbirlerin çocukların ahlakını korumak için gerekli olduğu iddiasını reddetmiştir.
24. Mahkeme ayrıca, yetkililerin göstericileri karşı göstericilerin şiddet içeren saldırılarından korumadığı ve/veya bu tür olaylara ilişkin etkili bir soruşturma yürütmediği durumlarda, 14. madde ile bağlantılı olarak 3. maddenin ihlal edildiğine karar vermiştir. Mahkeme, saldırıların arkasındaki ayrımcı saiklerin tespit edilmesi gerektiğini özellikle vurgulamıştır.¹⁴
25. İçtihat , kamu düzeni kaygılarının, barışçıl LGBTİ+ kamusal etkinliklerinin yasaklanmasını veya bunlara orantısız kısıtlamalar getirilmesini haklı

¹⁰ *Identoba ve diğerleri v. Georgia*, no. 73235/12, 12.05.2015; *Berkman v. Russia*, no. 46712/15, 01.12.2020; *Association ACCEPT ve diğerleri v. Romania*, no. 19237/16, 01.07.2021; *Women's Initiatives Supporting Group ve diğerleri v. Georgia*, no. 73204/13, 16.12.2021.

¹¹ *Lashmankin ve diğerleri v. Russia*, no. 57818/09, § 405, 07.02.2017.

¹² *Bayev ve diğerleri v. Russia*, nos. 67667/09, 44092/12, 56717/12, 20.06.2017, *Macaté v. Lithuania*, [GC], no.61435/19, 23.01.2023.

¹³ *Kaos GL v. Turkey*, no. 4982/07, 22.11.2016.

¹⁴ *Identoba ve diğerleri v. Georgia*, no. 73235/12, 12.05.2015; *M.C. and C.A. v. Romania*, no. 12060/12, 12.04.2016; *Women's Initiatives Supporting Group ve diğerleri v. Georgia*, no. 73204/13, 16.12.2021.

gösteremeyeceğini açıkça ortaya koymuştur. Yetkililer, böyle bir etkinliğin düzenlenmesi için yapılan bir başvurunun reddedilmesi halinde, etkinliğin planlanan tarihinden önce bu hukuk yolunun kullanılabilmesi de dahil olmak üzere, etkili bir hukuk yolunun mevcudiyetini sağlamakla yükümlüdür. Ayrıca, yetkililer bu tür etkinliklerin düzenlenmesini ve yürütülmesini engellemek yerine, öngörülebilir saldırıları önlemek, katılımcıları korumak ve saldırıların gerçekleşmesi halinde etkili soruşturmalar yürütmek için tüm makul tedbirleri almalıdır. Buna, bu tür saldırıların arkasındaki olası LGBTİ+-fobik saiklerin incelenmesi de dâhildir.

III. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin Görüşleri

26. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi ("AKPM"), LGBTİ+ bireylerin ifade ve toplanma özgürlüğü haklarını kullanırken karşılaştıkları zorlukları sürekli olarak ele almıştır.¹⁵ AKPM, "Avrupa'da LGBTİ+ bireylerin ifade ve toplanma özgürlüğü" başlıklı 2543 (2024) sayılı kararında, LGBTİ+ etkinliklerinin yasaklanması, kolluk kuvvetlerinin baskıları, saldırılara karşı yetersiz koruma, taciz ve "LGBTİ+ karşıtı propaganda" yasalarının kabul edilmesi de dahil olmak üzere çeşitli ayrımcılık biçimlerinin altını çizmiştir. Bu eylemler LGBTİ+ bireylerin damgalanmasına ve görünmezliğine sebep olarak onları insan hakları ihlallerine karşı daha savunmasız hale getirmektedir. Ayrıca, AKPM'nin 2417 (2022) sayılı "Avrupa'da LGBTİ+ bireylere karşı artan nefretle mücadele" başlıklı kararı, üye devletler genelinde LGBTİ+ topluluklarını hedef alan nefret söylemi, şiddet ve nefret suçlarındaki artıştan duyulan derin endişeyi dile getirmiştir. Meclis, bu tür düşmanlıkların genellikle hükümet temsilcileri ve dini liderler de dâhil olmak üzere siyasi figürler ve liderlerden kaynaklandığını ve dolayısıyla LGBTİ+ bireylerin temel haklarını kullanırken karşılaştıkları zorlukları daha da arttırdığını kaydetmiştir.
27. Bu kararlar, LGBTİ+ bireylerin kimliklerinin ve varoluşlarının bir teyidi olarak kamusal alanlarda görünürlüklerinin korunmasının önemini altını çizmektedir. Üye devletleri Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını uygulamaya, ayrımcılığa karşı açık bir siyasi destek sağlamaya, kolluk kuvvetlerini eğitmeye ve herkesin ifade ve toplanma özgürlüğü haklarının korunduğu çeşitli ve kapsayıcı bir toplumu teşvik etmek için farkındalık yaratma kampanyaları yürütmeye çağırmaktadır.
28. Parlamenterler Meclisi, sözde "LGBTİ+ ideolojisi" kavramının hiçbir temeli olmadığını teyit etmiş ve LGBTİ+ bireylerin haklarının diğer tüm bireylerin haklarıyla aynı olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca, ifade ve toplanma özgürlüğünden tam olarak yararlanmanın sadece her demokratik toplum için temel değil, aynı zamanda bağlayıcı bir insan hakları yükümlülüğü olduğunu ileri sürmüştür.
29. Parlamenterler Meclisi, Avrupa Konseyi üye devletlerini "LGBTİ+ karşıtı propaganda" yasalarını yürürlükten kaldırmaya ve farklı cinsel yönelimler, cinsiyet kimlikleri ve ifadeleri hakkında bilgiye erişimi sağlamaya; LGBTİ+ kişilerin kamusal alanlarda görünürlüğünü teşvik etmeye; katılımcıları koruyarak, erişimi kolaylaştırarak, karşı göstericileri yöneterek ve LGBTİ haklarına yönelik her türlü yasadışı müdahaleyi kınayarak Onur Yürüyüşlerini ve diğer gösterileri desteklemeye; öğrencilerin yaşlarına

¹⁵ AKPM Raporu. 15953, "Avrupa'da LGBTİ bireylerin ifade ve toplanma özgürlüğü", 27.03.2024, bkz. <https://rm.coe.int/doc-en-freedom-expression-lgbti-2769-2882-2537-v-1/1680aef13a>

uygun kapsayıcı cinsel ve duygusal eğitim programları uygulamaya; halka açık etkinlikler sırasında LGBTİ+ kişiler de dahil olmak üzere savunmasız grupları korumak için kolluk kuvvetlerini eğitmeye ve LGBTİ+ haklarını ve çeşitliliği teşvik etmek için farkındalık kampanyaları yürütmeye çağırmıştır.

IV. Türkiye’de LGBTİ+ Faaliyetlerine İlişkin Yasaklar

30. Türkiye’de onur yürüyüşleri birkaç yıl boyunca barışçıl bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Ancak 2015 yılından itibaren, otoriter eğilimlerin artmasıyla birlikte, hükümet söyleminde anti-LGBTİ+ retoriği giderek daha yaygın hale gelmiştir. Bu değişim, LGBTİ+ grupların ve bireylerin faaliyetlerinin yasaklanmasına yönelik uygulamaların arttığı bir döneme denk gelmiştir. LGBTİ+ bireyler ve organizasyonlar, Cumhurbaşkanı ve medyadaki düşmanca açıklamaların hedefi haline gelmiş, bu da ulusal ve yerel otoritelerin LGBTİ+ etkinliklerini kısıtlama konusunda cesaretlendirici bir ortam yaratmıştır. Sonuç olarak, İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirler de dâhil olmak üzere birçok ilde onur yürüyüşleri ve her türlü kültürel faaliyetler yasaklanmış ve bu tür etkinliklere yönelik yasaklar rutin hale gelmiştir.
31. Türkiye’de Onur yürüyüşleri, 2015 yılından itibaren son dokuz yıldır yasaklanmaktadır. 2015’teki 13. İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü, polis müdahalesiyle engellenmiş ve bu müdahale sonucu yaralanmalar ve gözaltılar yaşanmıştır. 2016 yılında, Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirlerde valiler, Onur yürüyüşlerine ilk kez resmi yasaklar getirmiştir. Yakın tarihli bir AKPM (Avrupa Konseyi Parlamenterlar Meclisi) raporunda vurgulananlara göre, “İstanbul Onur yürüyüşü 2015’ten bu yana her yıl yasaklanmıştır. 2019’da İzmir, Antalya ve Mersin’de de Onur yürüyüşleri yasaklanmış, Tunceli’de bir film gösterimi yasaklanmış ve Queer Olympix etkinliği iptal edilmiştir. 2022’de ise Türkiye’de, Boğaziçi Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) ve Eskişehir, Ankara ve İstanbul’da planlanan 11 Onur etkinliği yasaklanmıştır. Bu yasaklar, mahkemelerin bunları düzenli olarak toplantı özgürlüğünün ihlali olarak nitelendirip, devletin barışçıl gösterilere izin vermesi gerektiğini vurgulamasına rağmen uygulanmaktadır.”¹⁶
32. Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri, LGBTİ+ bireylerin barışçıl toplanma haklarını kullanamamalarına ilişkin endişelerini Türk makamlarına iletmış ve yıllar boyunca çeşitli düzeylerdeki yetkililer tarafından LGBTİ+ etkinliklerine uygulanan geniş ve ısrarlı kısıtlamaların altını çizmiştir.¹⁷
33. Yaygın yasaklara rağmen son sekiz yıl boyunca gerçekleşen onur yürüyüşleri, sıkça polis şiddetiyle karşılanmıştır.¹⁸
34. 2018 yılında, Taksim’e ve İstiklal Caddesi’ne giden yollar geniş güvenlik önlemleri alınarak kapatılmış ve gün boyu keyfi üst aramaları yapılmıştır. 2019 yılına gelindiğinde, sadece Taksim değil, tüm İstanbul Onur Yürüyüşü için yasaklanmıştır. Takip eden yıllarda ise Onur etkinliklerinde gözaltılar artmıştır: 2021’de İstanbul’da 19

¹⁶ AKPM Raporu, Dok. 15953, § 30.

¹⁷ “Türkiye’de ifade özgürlüğü, medya, insan hakları savunucuları ve sivil topluma ilişkin memorandum”, İnsan Hakları Komiseri, 05.03.2024. <https://rm.coe.int/memorandum-on-freedom-of-expression-and-of-the-media-human-rights-defe/1680aebf3d>

¹⁸ AKPM Raporu, Dok. 15953, § 37.

kişi, 2022'de 374 kişi—bunlardan 34'ü çocuk—ve 2023'te en az 237 kişi—bunlar arasında 4 çocuk ve 7 avukat da bulunmaktadır—gözüne alınmıştır. 2022'deki müdahalede plastik mermi, ses bombası ve biber gazı kullanılmıştır. Bu yasaklar ve müdahaleler 2024 yılına kadar devam etmiş; o yıl yürüyüş rotası değiştirilmiş olmasına rağmen, yine de 11 katılımcı gözüne alınmıştır.¹⁹

35. Mayıs 2019'da Ankara'daki ODTÜ kampüsünde düzenlenen Onur Yürüyüşü, kolluk kuvvetleri tarafından biber gazı, plastik mermi ve göz yaşartıcı gaz kullanılarak şiddetle engellenmiştir. Etkinlik barışçıl olmasına rağmen, 22 katılımcı tutuklanmış ve haklarında dava açılmıştır, iki yıldan fazla süren yargılama sonunda Ekim 2021'de beraat etmişlerdir.²⁰
36. 30.06.2024 tarihinde İstanbul Valiliği, Taksim Meydanı'nda Onur Yürüyüşü çağrısında bulunan organizasyonlar ve komiteler hakkında, 'çeşitli yasadışı gruplar' ifadesini kullanarak özellikle düşmanca ve ayrımcı bir açıklama yapmıştır. ILGA-Europe, 2024 yılında Onur Yürüyüşlerine yönelik müdahaleleri ayrıntılı bir şekilde ele alan kapsamlı bir rapor yayımlamıştır.²¹
37. Son yıllarda, yetkililer sadece LGBTİ+ etkinliklerini değil, aynı zamanda 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü gibi vesilelerle düzenlenen toplantıları da şiddetle bastırmıştır. Bu etkinlikler sırasında bazı göstericilerin taşıdığı LGBTİ+ bayraklarına el konulmuştur.
38. 18.11.2017 tarihinde Ankara Valiliği, Temmuz 2016'da ilan edilen olağanüstü hal kapsamında ildeki tüm LGBTİ+ etkinliklerini süresiz olarak yasaklamıştır. Bu, ülke genelinde benzer yasak dalgasına yol açarak film gösterimleri, sergiler, forumlar, panel tartışmaları ve halka açık toplantı gibi planları durdurmuştur. Yerel yetkililer bu yasakları "toplumsal hassasiyetler", "genel sağlık ve ahlakın korunması", "başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması" ve "kamu güvenliğinin sağlanması" gibi gerekçelere dayandırmıştır.²²
39. Ankara Valiliği'nin yasağı, Almanya Büyükelçiliği ve trans hakları grubu Pembe Hayat LGBTİ+ Dayanışma Derneği tarafından Ankara'da düzenlenen bir film gösterimi etkinliğini hedef alan Twitter'daki bir anti-LGBTİ+ sosyal medya kampanyasının ardından gelmiştir. Bir hafta önce ise Cumhurbaşkanı Erdoğan, parlamentodaki en büyük muhalefet partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi'ni, yerel yönetim seçimlerinde LGBTİ+ aday göstermesi nedeniyle eleştirmiş, bunu ahlaksız, kabul edilemez ve milli değerlere karşı bir savaş olarak nitelendirmiştir.²³

¹⁹ Bkz. <https://spod.org.tr/22-istanbul-onur-yuruyusu-gozlem-raporumuz-yayinda/>

²⁰ AKPM Raporu, Dok. 15425, "Avrupa'da LGBTİ+ bireylere karşı artan nefretle mücadele", 17.12. 2021, § 37, bkz. <https://pace.coe.int/en/files/29418/html>

²¹ Ilga-Europe, "Türk LGBTİ+ topluluğu, Türk hükümetinin artan baskısı karşısında bu yıl da Onur Yürüyüşü etkinliklerinin yasaklanmasına karşı direniyor" bkz: <https://www.ilga-europe.org/blog/the-turkish-lgbti-community-resists-bans-on-pride-events-again-this-year-amid-increased-repression-from-the-turkish-government/>

²² Bkz. <https://www.hrw.org/news/2017/12/01/turkey-squelching-lgbt-events>

²³ Bkz. <https://www.hrw.org/news/2019/02/14/turkey-end-ankara-ban-lgbti-events>

40. Olağanüstü hal Temmuz 2018'de sona ermesine rağmen, Ankara Valiliği yasağı kaldırmamıştır. Bunun yerine, 03.10.2018 tarihinde Valilik, kolluk kuvvetlerine ve diğer yetkililere yasağın yürürlükte kaldığını bildirmiş, ne zaman sona ereceğine dair herhangi bir bilgi vermemiş ve yasağın kapsamını sadece LGBTİ+ dernekleri tarafından düzenlenenleri değil, LGBTİ+ odaklı tüm etkinlikleri içerecek şekilde genişletmiştir.
41. Bu yasakların bir sonucu olarak Pembe Hayat, 18-20 Kasım 2017 tarihlerinde düzenlenmesi planlanan üç günlük Transgender Anma Günü programını iptal etmek zorunda kalmıştır. Dernek ayrıca Ocak 2018'de düzenleyeceği altı günlük KuirFest Film Festivali'ni de iptal etmek zorunda kalmıştır. Buna karşılık, diğer LGBTİ+ örgütleri de dayanışma amacıyla Türkiye'nin yedi farklı şehrinde KuirFest filmlerinin eş zamanlı gösterimlerini gerçekleştirmişlerdir. Ayrıca Pembe Hayat, 03.03.2018 tarihinde Uluslararası Seks İşçileri Hakları Günü için planladığı bir etkinliği iptal etmek zorunda kalmış ve bunun yerine çevrimiçi yayınlamayı tercih etmiştir.²⁴
42. Yasakları aşmak amacıyla, Pembe Hayat, 20.11.2018 tarihinde Transları Anma Günü Programını İstanbul'a taşımıştır. Dernek ayrıca, cinsel ve toplumsal cinsiyet azınlıklarına sosyal alanlar sağlamak için tasarlanan açılma sohbetleri, aile buluşmaları, trans kadın ve erkek kahvaltıları, geçiş sohbetleri ve erkeklik atölyeleri gibi Ankara merkezli aylık etkinliklerini de askıya almak zorunda kalmıştır.²⁵
43. Mevcut davalarda başvuru olan Kaos GL, bu süre zarfında, uluslararası konuşmacıların yer aldığı bir konferansın yanı sıra kamu görevlilerinin yasal konuları ve yerel makamların rolünü tartışmak üzere davet edildiği sempozyum ve çalıştaylar da dahil olmak üzere sekiz etkinliği iptal etmek zorunda kalmıştır. Ankara üniversitelerindeki çok sayıda resmi LGBTİ+ öğrenci kulübü arasında sadece ODTÜ LGBTİ+ Dayanışması kamuya açık etkinlikler ve gösteriler düzenleme çabalarını aktif olarak sürdürmüştür.
44. Ankara'daki yasağın ülke genelindeki LGBTİ+ gruplarının faaliyetleri üzerinde de caydırıcı bir etkisi olduğu görülmektedir. Diğer şehirlerdeki yetkililer de çeşitli sebeplerle LGBTİ+ etkinliklerini yasaklamışlardır. Ankara'daki yasağın yürürlüğe girmesinden kısa bir süre sonra Bursa'da polis, Özgür Renkler LGBTİ+ Derneği tarafından 2017 Transları Anma Günü'nde düzenlenen film gösteriminin iptal edilmesine karar vermiştir. Benzer şekilde, Beyoğlu kaymakamı 25.11.2017 tarihinde KuirFest'in British Council ve Pera Müzesi işbirliğiyle düzenlediği Kuir Kısalar film gösterimlerini ertelemiş, 12.01.2018 tarihinde ise tamamen yasaklamıştır.²⁶
45. LGBTİ+ topluluğuna yönelik saldırılar, aynı zamanda onların medya ve dijital platformlardaki görünürlüğünü hedef almaktadır. Temmuz 2023'te, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ("RTÜK"), Netflix, Disney+, Prime Video, MUBI, BeIN ve Blu TV gibi yayın platformlarına LGBTİ+ içeriği yayınladıkları için para cezası vermiştir.²⁷

²⁴ *Ibid.*

²⁵ *Ibid.*

²⁶ Bkz. <https://www.hrw.org/news/2019/02/14/turkey-end-ankara-ban-lgbti-events>

²⁷ "RTÜK yayın platformlarına yaptırım uyguladı", KAOS GL, 27.07.2023.

Ağustos 2023'te ise şarkıcı Gökçe'nin konseri, LGBTİ+ bireylere destek verdiği ve sosyal medyada "aşk aşktır" mesajını paylaştığı için Sandıklı belediye başkanı tarafından yasaklanmıştır.²⁸

46. Türk hukukunda LGBTİ propagandasını açıkça yasaklayan bir düzenleme bulunmamasına rağmen, kamu makamları genellikle böyle bir yasak varmış gibi hareket etmektedir. Örneğin, Tarlabası Toplum Merkezi (TTM), LGBTİ+ propagandası yapmakla suçlanan bir sosyal medya karalama kampanyasının hedefi olmuştur. Bu durum, sadece LGBTİ+ bireylere yönelik ayrımcılık konusunda farkındalık yaratmayı amaçlayan faaliyetler yürüttüğü için dernek hakkında kapatma davası ve dernek yöneticileri aleyhine ceza davası açılmasına yol açmıştır.
47. LGBTİ+ grupların ifade ve toplanma özgürlüğünü kısıtlamanın birincil amacı, onları görünmez kılmaktır. LGBTİ+ gruplara görünürlük kazandıran her türlü faaliyet veya etkinlik LGBTİ+ propagandası olarak etiketlenmekte ve LGBTİ+ davranışlarını teşvik etmek veya normalleştirmekle suçlanmaktadır. Bu suçlamaların temelinde, insan haklarına yönelik daha geniş bir güvensizlikle birlikte gelişen ve giderek daha düşmanca bir hal alan LGBTİ+ karşıtı iklim yatmaktadır. Geçtiğimiz on yıl içinde, Türkiye'de hükümet yanlısı medya ve hükümet çevrelerinde bu LGBTİ+ karşıtı düşünce önemli ölçüde yoğunlaşmış ve Sözleşme'de yer alanlar da dahil olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin sistematik olarak zayıflatıldığı bir ortam yaratmıştır.
48. Türkiye'de LGBTİ+ topluluklarına yönelik kısıtlamaların gidişatı, kamu ahlakını ve güvenliğini koruma kisvesi altında görünürlüklerini ve seslerini bastırmaya yönelik kasıtlı bir stratejiyi ortaya koymaktadır. Bu uygulamalar sadece ifade ve toplanma özgürlüğü haklarını ihlal etmekle kalmayıp, aynı zamanda demokratik ilkeler ve insan hakları konusunda daha geniş bir erozyona işaret etmektedir. Bu sistematik ötekileştirmenin ele alınması, Türkiye'de hukukun üstünlüğünün ve Sözleşme değerlerinin korunması açısından hayati önem taşımaktadır.

V. LGBTİ+ Faaliyetlerinin Yasaklanmasının Hukuki Dayanağı

49. Yukarıda bahsi geçen tüm yasaklamalarda yetkililer, eylemlerinin yasal dayanağı olarak İl İdaresi Kanunu, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu ve Olağanüstü Hal Kanunu'nu göstermişlerdir. 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/c maddesi valileri illerinde "huzur ve güvenliği" sağlamakla yükümlü kılmaktadır.²⁹ Ancak, açıkça görüldüğü üzere, bu hüküm valilere tüm LGBTİ+ etkinliklerine süresiz yasaklar getirme yetkisi verdiği şeklinde yorumlanamaz. 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. maddesi, valilere, milli güvenlik, kamu düzeni, genel sağlık, genel ahlak veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması gibi gerekçelerle toplantı ve gösteri yürüyüşlerini bir aya kadar erteleme yetkisi vermektedir.³⁰

²⁸ "Onur ayını kutlayan müzisyene sahne yasağı" KAOS GL, 09.08.2023.

²⁹ Hükmün ilgili kısmı şu şekildedir: "C) İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir. Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır."

³⁰ Hüküm şu şekildedir: "Bölge valisi, vali veya kaymakam, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla belirli

50. Yasa, suç işleneceğine dair “açık ve yakın bir tehdit” olması halinde valilerin toplantıları tamamen yasaklamasına izin vermektedir. Yetkililer bu tür yasakları sıklıkla “toplumsal hassasiyetler” gerekçesiyle gerekçelendirmekte, LGBTİ+ etkinliklerinin “kin ve düşmanlığa tahrik” riski taşıdığı veya “kamu güvenliği için açık ve yakın bir risk” oluşturduğunu iddia etmektedir. Bu yasaklar ayrıca “suçları önlemek”, “kamu sağlığını ve ahlakını korumak” ve “diğer insanların hak ve özgürlüklerini korumak” için gerekli olarak gerekçelendirilmektedir. Ancak yetkililer, LGBTİ+ temalı etkinliklerin neden bu tür kısıtlamaları gerektiren açık ve yakın bir tehdit oluşturduğunu kanıtlayamamıştır.
51. İFÖD, bu hükümlerin hiçbirinin valilere herhangi bir faaliyet türüne süresiz yasaklar getirme yetkisi verdiği şeklinde yorumlanamayacağı görüşündedir. Böyle bir yorum öngörülemez, Sözleşme tarafından korunan ifade ve toplanma özgürlüğüne keyfi bir müdahale teşkil eder ve LGBTİ+ karşıtı bir önyargıyı yansıtır. Ayrıca, bu yasaklar Anayasa ve Sözleşme'nin gerektirdiği şekilde meşru bir amaç veya gereklilik ortaya koymamaktadır.
52. Mahkeme, 2935 sayılı Kanun'un (Olağanüstü Hal Kanunu) yorumlanması konusunda taraflardan açıklama talep ettiğinden, bu hükmün özellikle olağanüstü hal sırasında yasakların uygulanmasına meşru bir temel oluşturup oluşturamayacağını incelemek de faydalı olacaktır. 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'nun 11/f maddesi, genel güvenlik, asayiş, kamu düzeni ve kamu güvenliğinin korunması ile şiddet olaylarının önlenmesi amacıyla her türlü yayının yasaklanmasına izin vermektedir.³¹ Bu hüküm, özellikle LGBTİ+ etkinliklerine yönelik kısıtlamalar göz önüne alındığında kapsamı ve potansiyel kötüye kullanımı konusunda önemli soruları gündeme getirmektedir.
53. İFÖD, olağanüstü hal sona erdikten sonra bile yasağın belirli bir süre devam ettiğini vurgulamak istemektedir. İFÖD ayrıca bu hükmün her türlü faaliyeti belirsiz bir süre için sınırsız yasaklama yetkisi verdiği şeklinde yorumlanamayacağını savunmaktadır. Böyle bir yorum, Sözleşme kapsamındaki yasallık ve orantılılık ilkeleriyle bağdaşmayacaktır.
54. İFÖD'ün araştırmasına göre, yetkililer tarafından LGBTİ+ etkinliklerine getirilen yasaklara itiraz eden davalarda hiçbir yürütmeyi durdurma kararı verilmemiştir. Mevcut davada olduğu gibi, yürütmeyi durdurma kararı verilen nadir durumlarda, bu karar daha sonra Bölge İdare Mahkemesi tarafından kaldırılmıştır. Benzer şekilde, Anayasa Mahkemesi de kendi İçtüzüğünü gerekçe göstererek bu tür tedbir taleplerini reddetmiştir. İster resen ister mahkeme kararıyla olsun, uzun süreli bir yasak kaldırıldığında bile, yetkililer genellikle yeni bir yasak koyarak uzun ve yorucu bir yargı süreci daha başlatmaktadır. Sonuç olarak, Türkiye'de LGBTİ+ etkinliklerinin yasaklanmasına karşı etkili bir hukuk yolu pratikte mevcut değildir.

bir toplantıyı bir ayı aşmamak üzere erteleyebilir veya suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması hâlinde yasaklayabilir.”

³¹ Hükmün ilgili kısmı şu şekildedir: “Bu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince olağanüstü hal ilanında; genel güvenlik, asayiş ve kamu düzenini korumak, şiddet olaylarının yaygınlaşmasını önlemek amacıyla 9 uncu maddede öngörülen tedbirlere ek olarak aşağıdaki tedbirler de alınabilir: f. Söz, yazı, resmi, film, plak, ses ve görüntü bantlarını ve sesle yapılan her türlü yayımı denetlemek, gerektiğinde kayıtlamak veya yasaklamak.”

VI. Sonuç

55. Yukarıda belirtilenler göz önünde bulundurulduğunda, İFÖD Mahkeme'yi başvurusunun ifade ve toplanma özgürlüğüne yapılan müdahalenin öngörülebilir olup olmadığını değerlendirmeye davet etmektedir. Bu sunumda da vurgulandığı üzere, Türkiye'de LGBTİ+ etkinliklerinin yasaklanmasına ilişkin kanunun geniş yorumlanması ve keyfi bir şekilde uygulanması, Sözleşme tarafından desteklenen demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan hakları gibi temel değerlere yönelik önemli bir tehdit oluşturmaktadır.
56. Ayrıca İFÖD, Türkiye'deki kamu makamlarının LGBTİ+ toplumuna yönelik önyargılı yaklaşımının Sözleşme'nin temel değerleriyle doğrudan çeliştiğini iddia etmektedir. LGBTİ+ kamusal faaliyetlerinin suç eylemleri olarak tasvir edilmesi, LGBTİ+ bireylerin temel hak ve özgürlüklerini baltalamakta, onurlarını ve kanun önünde eşitliklerini aşındırmaktadır.
57. Bu nedenle İFÖD, Avrupa Mahkemesi'ni mevcut davayı değerlendirirken bu daha geniş sistemik sorunları dikkate almaya çağırılmaktadır. Yasallık ilkesine sıkı sıkıya bağlı kalınması gerektiğini teyit eden bir karar, süregelen ihlallerin ele alınması ve Türkiye'de Sözleşme haklarının gerektiği gibi korunmasının sağlanması için elzemdir. Böyle bir karar sadece temel hakların ve hukukun üstünlüğünün korunmasını güçlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda demokratik bir toplumda kesin ve öngörülebilir yasal standartların önemini vurgulayan güçlü bir mesaj verecektir.